

Τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας έχουμε γίνει μάρτυρες πολλών μεταρρυθμίσεων στην εκπαίδευση. Σχεδόν κάθε υπουργός- ακόμα και αν ανήκε στην ίδια κυβέρνηση με τον προκατόχό του- επιθυμούσε να αφήσει το δικό του στίγμα στο ήδη σηματοδεδειγμένο σώμα της ελληνικής εκπαιδευτικής κοινότητας. Όλες αυτές οι "μεταρρυθμιστικές" προσπάθειες κρινόμενες εκ του αποτελέσματος, οδήγησαν μάλλον σε επιδείνωση της κατάστασης και απορρύθμιση της εκπαίδευσης παρά έλυσαν τα μεγάλα προβλήματα στα οποία κλήθηκαν να απαντήσουν. Και κάπως έτσι φτάσαμε στο σημείο μηδέν. Φτάσαμε όμως στο κατώφλι μιας νέας μεταρρυθμιστικής προσπάθειας που ίσως αποτελεί την τελευταία ευκαιρία να "σηκωθούμε λίγο ψηλότερα". Αυτή η ευκαιρία λοιπόν δεν πρέπει να πάει χαμένη. Η ιστορία της εκπαίδευσης και κυρίως ο λόγος των ανθρώπων που αγωνίστηκαν "για τη μεταρρύθμιση που δεν έγινε" πρέπει να είναι οδηγός σε τούτη την προσπάθεια. Το σημερινό άρθρο φιλοδοξεί να αποτελέσει την αφορμή για μια βαθύτερη γνωριμία με τις ιδέες και το έργο ενός σπουδαίου δασκάλου, του οποίου δυστυχώς ο λόγος και τα έργα, αν και απέχουν από εμάς σχεδόν ένα αιώνα, εξακολουθούν να παραμένουν δραστικά επίκαιρα και τραγικά ανεκπλήρωτα. Διαβάστε λοιπόν τα παρακάτω αποσπάσματα τα οποία ελπίζω να σας εξάψουν την περιέργεια για να μάθετε μέσω των συνδέσμων που ακολουθούν περισσότερα για τον άνθρωπο που τόλμησε να διατυπώσει αυτές τις θέσεις και μάλιστα στο πρώτο τέταρτο του προηγούμενου αιώνα.

"Η μαύρη αλήθεια λοιπόν είναι τούτη: Στην Ελλάδα σήμερα δεν υπάρχει Εκπαίδευση. το φωνάζουν απελπισμένα όσοι αγαπούν ακόμη το Σχολείο, το επανέλαβαν χίλιες φορές ερασιτεχνικά στις εφημερίδες οι δημοσιογράφοι, το μουντουρίζουν κουνώντας θλιβερά το κεφάλι οι άνθρωποι της περασμένης γενεάς, το αισθάνεται αόριστα ο αγράμματος λαός, όταν συχνά μέσα στη βιοπάλη του αναστενάζει: "Κοντά σ' όλα πάνε και τα καημένα τα γράμματα! ..."

Και η αλήθεια είναι αυτή. Σχολειό πια δεν υπάρχει. Κινείται μονάχα ακόμη ένας ανήθικος κι

Μια μεταρρύθμιση που δεν έγινε: Η περίπτωση του Μίλτου Κουντουρά

Συντάχθηκε απο τον/την Μάνος Στεφανάκης
Τρίτη, 28 Σεπτέμβριος 2010 21:57

αρρωστημένος οργανισμός γεμάτος από δηλητήριο και παραφροσύνη, που πολύ σύντομα θα επιδράσει θανατηφόρα σ' όλη την κατοπινή ζωή του τόπου μας. Μια σάπια και ξεχαρβαλωμένη μηχανή, όπου από ανάγκη ρίχνουμε μέσα μια καθαρή κι αγνή ζωική παραγωγή - τα ευκολόπλαστα παιδιά μας - για να μας τα μεταβάλει ύστερ' από λίγα χρόνια σε μούμιες κατάξερές και φασκιωμένες ή σε κινούμενα μιάσματα ανασυρμένα σαν από τάφους...

Δεν είμαι καθόλου υπερβολικός. Αγάπησα και ονειρεύτηκα ένα περίλαμπρο Σχολειό, κι αποφάσισα να θυσιάσω κάθε μου υλική ευζωία σε μια ψυχική μου ικανοποίηση. Κι είδα, όσο έζησα εκεί μέσα, τη ρίζα του κακού τόσο βαθιά του εισχωρημένη, ώστε απελπισμένος να καταλήξω πολλές φορές στην εξωφρενική ανακραυγή των σημερινών γραφομένων μου: Κλείστε τα Σχολειά! Γιατί ο οργανισμός αυτός, που τον εθέσπισε βέβαια σε παλαιότερα χρόνια ένας αγνός ενθουσιασμός και μια ομαδική αγάπη, κατάντησε στην εξέλιξη του, από ορισμένες αιτίες και αφορμές, μια αθλιότητα κι ένα ψέμα που πρέπει να χτυπηθεί και να εκλείψει, αν δε θέλουμε οι αμέσως ερχόμενες γενεές να πληρώσουν πολύ ακριβότερα από εμάς τις αμαρτίες των γονιών τους".

Μίλτος Κουντουράς "Κλείστε τα σχολειά",εφημερίδα Καμπάνα, 1923

"Ό,τιδήποτε κι αν μου είπαν κι οσοδήποτε κι αν με διατάξουν να μην παραβαίνω το πρόγραμμα, η πραγματικότητα είναι τούτη: Ό,τι σήμερα εγώ αυτόβουλα έπραξα και θεωρήθηκα παραβάτης, αύριο θα εφαρμοσθή γενικά σ' όλα τα Σχολειά. Κι ό,τι σήμερα με κατηγόρησαν ότι έκαμα, αύριο θ'αναγκασθούν οι ίδιοι κατήγοροι να το εφαρμόσουν στα Σχολειά τους."

Μίλτος Κουντουράς, πρόχειρο χειρόγραφο, 3/12/1928

"Εζήτησα να ξυπνήσω ψυχές ικανές να καθορίσουν μονάχες τους αύριο την τύχη τους κι όχι νευρόσπαστα που να κινούνται σήμερα με τη θέληση του πρώτου τυχαίου δασκάλου τους κι αύριο με του άλλου οποιουδήποτε κυρίου τους. Δεν έδωκα καλούπια σε καμιά περιοχή της ζωής και της σκέψης τους, καλούπια που αλλάζουν επιφανειακά μονάχα κ' εξωτερικά τη ζωή, μα που αφήνουν αποκοιμισμένη και στείρα την ψυχή τους. Όπου έβλεπα την ελεύθερη σκέψη τη σεβάστηκα και την αγάπησα, οσοδήποτε τολμηρή κι αν ήταν, και περιφρόνησα με αγανάκτηση το μυαλό το σκλαβωμένο μέσα στα δεσμά της πρόληψης και της υποκρισίας. Οι ταπεινοί γύρω μας μας έριξαν λόγια βδελυρά και μας εμίσησαν ? αλίμονο αν δεν μας μισούσαν, αυτό θα σήμαινε πως συγγενεύαμε με την ταπεινή και πρόστυχη ψυχή και ζωή τους. Γιατί μαθητής μου εμένα δεν είναι 'κείνος που αγαπά την ήρεμη κι ακίνδυνη ζωή, τη στρωμένη με λουλούδια, αλλά εκείνος που μέσα του έχει ξυπνήσει η ανησυχία.

Μια μεταρρύθμιση που δεν έγινε: Η περίπτωση του Μίλτου Κουντουρά

Συντάχθηκε απο τον/την Μάνος Στεφανάκης
Τρίτη, 28 Σεπτέμβριος 2010 21:57

Μαθητής μου δεν είναι 'κείνος που θα μ' αγαπήσει με μια θηλυκή και μαλακή άγωνα αγάπη, αλλά εκείνος που ακολουθώντας τις αρχές της επικίνδυνης πάλης θα με φτάσει και θα με ξεπεράσει, αρνούμενος ίσως στο τέλος εμένα."

πρόχειρο χειρόγραφο του με σημειώσεις για το λόγο του
στο τέλος του σχολικού έτους 1929-30 στο Διδασκαλείο Θηλέων Θεσσαλονίκης

Περισσότερα για τον Κουντουρά [εδώ](#) κι [εδώ](#) .